

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/162/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118208077
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7118208077.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobkyne: A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX C., B. D. E., F., zastúpenej JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Škultétyho 3 proti žalovaným: 1. A. G. E., nar. XX.X.XXXX, bytom F., A. XX, zastúpenej Mgr. Tomášom Bašticom, advokátom so sídlom v Bratislave, Grösslingova 56, 2. H. I. F., nar. X.XX.XXXX, bytom XXXX J. K., D. E., F., 3. L. A., nar. XX.X.XXXX, bytom C. M. X, XXXX N., O., o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 12C/22/2018-684 z19.5.2022 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Priznáva žalovanej v 1. rade proti neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Vo vzťahu žalobkyne a žalovaných v 2. a 3. rade žalobkyňa nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovaným sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej v 1. rade priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a žalovaným v 2. a 3. rade proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala proti žalovaným určenia, že nehnuteľnosti registrované v katastri nehnuteľností Okresným úradom Košice-okolie, katastrálnym odborom, ktoré sú vedené na:
- LV č. XXXX katastrálne územie N., parcela reg. E: parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 3420 m² pod por. č. X a 13 LV po XX/XXXX-XXXXX vedené na meno F. F. a žalovanej v 1. rade,
- LV č. XXXX katastrálne územie N., parcela reg. C: parc. č. XXXX/XX orná pôda o výmere 6019 m² vo výlučnom vlastníctve F. F. 1/1,
- LV č. XXXX katastrálne územie N., parcela reg. C: parc. č. XXXX/XX orná pôda o výmere 6019 m² vo výlučnom vlastníctve žalovanej v 1. rade,
- LV č. XXXX katastrálne územie N., parcela reg. E: parc. č. XXX/XXX orná pôda o výmere 10823 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 87390 m², pod por. č. 1 a 2 LV po 1/2-ici z celku vo vlastníctve F. F. a žalovanej v 1. rade,
nehnuteľnosť registrovaná v katastri nehnuteľností Okresný úrad Košice, katastrálny odbor, vedená na:
- LV č. XXXX katastrálne územie I., parcela reg. E: parc. č. XXXX/XX orná pôda o výmere 6791 m², pod por. č. X, X LV po 231/6880-inách z celku vedené na F. F. a žalovanú v 1. rade,
nehnuteľnosti registrované v katastri nehnuteľností Okresný úrad Košice - okolie, katastrálny odbor:

- LV č. XXX katastrálne územie F. N. parcely reg. E: parc. č. XXX orná pôda o výmere 33572 m², parc. č. XXX vodné plochy o výmere 536 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 20217 m², parc. č. XXX trvalé trávne porasty o výmere 5717 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 10678 m², pod por. č. X a X LV po 1/6-ine z celku vedené na F. F. a žalovanú v 1. rade,

- LV č. XXXX katastrálne územie F. N. parcely reg. E: parc. č. XXX orná pôda o výmere 52 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 3757 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 19 m², pod por. č. X a X LV po 1/6-ine z celku vedené v podielovom spoluvlastníctve F. F. a žalovanej v 1. rade, nehnuteľnosti registrované v katastri nehnuteľností Okresný úrad Košice - okolie, katastrálny odbor, ktoré sú vedené na:

- LV č. XXXX katastrálne územie E. parcely reg. E: parc. č. XX/X záhrady o výmere 150 m², parc. č. XX/X zastavané plochy a nádvorja o výmere 22 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 149860 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 2274 m², parc. č. XXXX/X trvalé trávne porasty o výmere 2983 m², parc. č. XXXX/X trvalé trávne porasty o výmere 809 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 28258 m², parc. č. XXX trvalé trávne porasty o výmere 10546 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 56999 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 76195 m², pod por. č. X a X LV po 1/6-ine z celku vedené na F. F. a žalovanú v 1. rade,

- LV č. XXXX katastrálne územie E. parcely reg. E: parc. č. XXX orná pôda o výmere 18171 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 99499 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 78490 m², pod por. č. X a X LV po 1/6-ine z celku vedené na F. F. a žalovanú v 1. rade,

- LV č. XXXX katastrálne územie E. parcely reg. E: parc. č. XXX trvalé trávne porasty o výmere 18487 m², pod P. Q. XX E. X/XXX-XX K. P. P. Q. XX o veľkosti X/XX-XXX vo vlastníctve žalovanej v 1. rade a pod por. č. XX X/XX-ina vo vlastníctve F. F.,

- LV č. XXXX katastrálne územie E. parcela reg. E: parc. č. XXXX/X trvalé trávne porasty o výmere 5023 m², pod P. Q. XX R. E. X/XXX-XX K. P. P. Q. XX o veľkosti X/XX-XX vo vlastníctve žalovanej v 1. rade, pod por. č. XX o veľkosti X/XX-XX vo vlastníctve F. F.,

- LV č. XXXX katastrálne územie E. parcely reg. E: parc. č. XX/X záhrady o výmere 3320 m², parc. č. XX/X zastavaná plocha o výmere 205 m², parc. č. XXX/XXX orná pôda o výmere 261 m², parc. č. XXX/XXX orná pôda o výmere 4 m², parc. č. XXX/XXX orná pôda o výmere 628 m², parc. č. XXX/XXX orná pôda o výmere 333 m², parc. č. XXX/XXX orná pôda o výmere 8521 m², parc. č. XXXX/X trvalé trávne porasty o výmere 191 m², parc. č. XXXX/X trvalé trávne porasty o výmere 51493 m², parc. č. XXXX/X trvalé trávne porasty o výmere 84 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 13070 m², parc. č. XXXX/XXX orná pôda o výmere 250 m², pod por. č. X a X LV po 1/6-ine z celku vedené v prospech F. F. a žalovanej v 1. rade,

- LV č. XXXX katastrálne územie E. parcely reg. C: parc. č. XXXX/XX orná pôda o výmere 125 m², parc. reg. E: č. XXXX/X orná pôda o výmere 183133 m², pod por. č. X a X LV po 1/2-ici z celku v spoluvlastníctve F. F. a žalovanej v 1. rade,

- LV č. XXXX katastrálne územie E. parcely reg. E: parc. č. XXXX/XXX orná pôda o výmere 10823 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 87390 m², pod por. č. 1 a 2 LV po 1/2-ici z celku v spoluvlastníctve F. F. a žalovanej v 1. rade,

- LV č. XXXX katastrálne územie E. parcely reg. E: parc. č. XXX orná pôda o výmere 6755 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 1815 m², parc. č. XXX orná pôda o výmere 6793 m², pod por. č. X a X LV po 1/6-ine z celku vedené vo vlastníctve F. F. a žalovanej v 1. rade,

- LV č. XXXX katastrálne územie E. parcely reg. C: parc. č. XXXX/X trvalé trávne porasty o výmere 2234 m², pod por. č. XX a XX LV po 1/2-ici z celku vedené vo vlastníctve F. F. a žalovanej v 1. rade,

- LV č. XXXXX katastrálne územie Košice - Terasa ako parc. č. XXXX/XX o výmere 3385 m², vo výlučnom vlastníctve F. F.,

- LV č. XXXXX katastrálne územie Košice - Terasa ako parcela reg. C: parc. č. XXXX/XX o výmere 1390 m², vo výlučnom vlastníctve F. F., patria do pozostalosti po B. F., S. F., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom A. XX, F., a to s poukazom na to, že so žalovanými v 1. a 2. rade sú neopomenuteľnými zákonnými dedičkami po B. F. a žalovaná v 3. rade je vnučkou po jeho synovi B., pričom tvrdila, že nemohla nadobudnúť celé svoje dedičstvo po otcovi, keďže jeho významná časť nebola predmetom dedičského konania. Vzal do úvahy obranu žalovanej v 1. rade, ktorá uviedla, že dedičstvo po poručiťovi bolo prejednané v konaní na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. D 293/93, keď v žalobe špecifikované nehnuteľnosti neboli predmetom dedičstva, keďže poručiťel v čase svojej smrti nebol ich vlastníkom, keď súčasťou žaloby podľa nej neboli dôkazy spôsobilé preukázať pravdivosť skutočností uvedených v žalobnom návrhu. Vzal do úvahy podstatnú argumentáciu žalobkyne prednesenú v priebehu konania, podľa ktorej celé dedičstvo po poručiťovi B. F. – nehnuteľný majetok prevzali do výlučného alebo podielového spoluvlastníctva žalovaná v 1. rade a teraz už neb. F. F. a to bez ohľadu na poručiťelov závet a dedičské

nástupníctvo po ňom, o ktorých skutočnostiach žalobkyňa nemala žiadnu vedomosť, nakoľko finančné náhrady na jej úkor nadobúdala žalovaná v 1. rade a veľký rozsah nehnuteľností bol reštituovaný od Slovenského pozemkového fondu, kde ako oprávnené osoby vystupovali len žalovaná v 1. rade a F. F.. Poukázal na to, že podľa žalovaných v 2. a 3. rade nehnuteľnosti pôvodne vlastnené B. F., o ktoré žiadal v reštitúciách, skutočne patria do pozostalosti po ňom. Citoval § 132, § 137, § 149 a § 150 ods. 1, 2 CSP a ďalej § 123, § 124, § 126 ods. 1 a § 460 Občianskeho zákonníka. V prvom rade skúmal, či je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení a mal za to, že určovací žaloba je prípustná pri spornosti práv a vzťahov k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností a ak sú žalovaní zapísaní v katastri nehnuteľností ako vlastníci spornej nehnuteľnosti, má žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva. Zaoberal sa aj splnením podmienky účasti všetkých subjektov právneho vzťahu v spore podľa § 77 CSP a z dedičského rozhodnutia po neb. B. F. mu vyplynulo, že dedičmi boli žalované v 1. až 3. rade a žalobkyňa. Nebolo sporné, že v žalobe špecifikované nehnuteľnosti neboli predmetom tohto dedičského konania, lebo poručiteľ v čase smrti nebol ich vlastníkom a nebolo sporné ani to, že žalovaná v 1. rade a neb. F. F., obe zapísané v aktuálnych listoch vlastníctva ako podielové spoluvlastníčky nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania, tieto nadobudli na základe zmlúv o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom uzatvorených medzi nimi a Slovenským pozemkovým fondom podľa zákona č. 229/1991 Zb., resp. na základe dedičských rozhodnutí. Dospel k záveru, že žalobkyňa neuviedla žiadne skutkové okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že poručiteľ v čase smrti vlastnil v žalobe špecifikované nehnuteľnosti, hoci základným hmotnoprávnym predpokladom úspešnosti vlastníckej žaloby je preukázanie vlastníckeho práva poručiteľa ku dňu jeho smrti. Žalobkyňa nepredložila ani žiadne dôkazy o nadobúdanom právnom titule, na základe ktorého poručiteľ za jeho života mal predmetné nehnuteľnosti nadobudnúť do svojho vlastníctva a nepredložila ani dôkazy o tom, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi. Uviedol ďalej, že žalovaná v 1. rade predmetné nehnuteľnosti nadobudla do podielového spoluvlastníctva v reštitučnom konaní na základe právoplatných reštitučných rozhodnutí, resp. na základe uzatvorených zmlúv o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom a podľa aktuálnych výpisov z listov vlastníctva je podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností. Právoplatné reštitučné rozhodnutia ani zmluvy o bezodplatnom prevode k pozemkom neboli žiadnym príslušným správny ani súdny orgánom zmenené, ani zrušené a ak je žalobkyňa toho názoru, že správny orgán v reštitučnom konaní pochybil, mohla v zákonných lehotách využiť opravné prostriedky. Zdôraznil, že otec strán sporu B. F. nebol a nemohol byť v čase jeho smrti vlastníkom reštituovaných nehnuteľností, pretože zomrel počas reštitučného konania dňa 21.1.1993, pred vydaním rozhodnutí o uplatnených reštitučných nárokoch a poručiteľ nemohol byť, ani nebol vlastníkom nehnuteľností, z ktorých mnohé boli vydané ako náhradné pozemky, čo znamená, že tieto nikdy nevlastnil, neboli mu ani odňaté a boli oprávneným osobám vydané ako náhradné pozemky. Žalovaná so svojou matkou v rámci reštitučného konania nehnuteľnosti nadobúdali na základe právoplatných reštitučných rozhodnutí, kedy správny orgán s nimi konal ako s oprávnenými osobami. Keďže B. F. ako osoba oprávnená podľa zákona č. 229/1991 Zb. si nárok na pozemky uplatnil v zákonnej prekluzívnej lehote, využil možnosť domáhať sa ochrany práv postupom podľa reštitučného predpisu a tak už nie je možné domáhať sa ochrany vlastníckeho práva podľa všeobecných predpisov a preto žalobu ako celok zamietol. O trovách konania vo vzťahu žalobkyne k žalovanej v 1. rade rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej v 1. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a vo vzťahu žalobkyne a žalovaných v 2. a 3. rade stranám náhradu trov konania nepriznal, keďže ju tieto ani nežiadali.

3. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, navrhla ho zmeniť a žalobe vyhovieť alebo rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutia, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/ až h/ CSP. Vytkla konajúcemu súdu, že právnenému zástupcovi žalovanej v 1. rade umožnil predniesť záverečný prejav opakovane, čím bol narušený princíp rovného postavenia a práva na spravodlivé súdne konanie. Upozornila na nesprávnu časť odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde konajúci súd uviedol, že žalovaná v 1. rade a neb. F. F. nehnuteľnosti o.i. nadobudli na základe dedičských rozhodnutí, keďže o sporných nehnuteľnostiach žiadne dedičské konanie neprebehlo a reštitučné rozhodnutia po B. F. jej doručené neboli a nebola ani účastníčkou zmlúv o bezodplatných prevodoch nehnuteľností po ňom v prospech žalovanej v 1. rade a v prospech F. F., keďže práve žalovaná v 1. rade ju ako dedičku pri týchto úkonoch zamlčala. Upozornila, že len z archívnych dokumentov sa napr. dozvedela o rozhodnutí Pozemkového úradu Košice-vidiek, č. 1330/1994 MI z roku 1994 a o tom, že oprávnenými osobami medzi inými bola aj F. F. a A. G. E., u ktorých v odôvodnení bolo uvedené, že k nehnuteľnostiam si tieto 1.10.1992 uplatnili reštitučné nároky, odvodzujúc tieto od B. F. a bolo im vyhovené. Je nepochybné, že žalovaná v 1. rade v reštitučných

konaniach ju zamĺčala a na jej úkor sa obohatila o jej rozsiahly dedičský podiel po B. F., aj po jeho dvoch bratoch. Predmetné reštitučné rozhodnutia nemohla napadnúť, keďže o nich vôbec nevedela, tieto jej neboli doručené a s ňou nekonali. Celé rozsiahle dedičstvo v kat. úz. Košice-Mesto a Košice-okolie sa nestalo predmetom dedičského konania, lebo si ich bez dedičského konania privlastnili žalovaná v 1. rade a F. F. a na ňu ako na zákonnú a závetnú dedičku po B. F. prihladané nebolo. Žalovaná v 1. rade vybavovala reštitučie nehnuteľností po nebohom a má niesť zodpovednosť za závažné poškodenie jej majetkových práv. Pokiaľ ide o právnych nástupcov B. F., o týchto sa vyjadril už v minulosti krajský súd v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu SR, keď dôvodil, že ak oprávnená osoba, ktorá si včas uplatnila reštitučný nárok na vydanie veci zomrie, po uplynutí lehoty uvedenej v § 13 ods. 1 zákona, právni nástupcovia takto zomrelej, oprávnenej osoby nevystupujú ako oprávnené osoby v zmysle zákona o pôde, ale ako právni nástupcovia, „dedičia zomrelej osoby“. Namietala, že Pozemkový úrad Košice-okolie s ňou ako účastníčkou konania nejednal, nedoručoval jej rozhodnutia a svoje práva musela uplatňovať pred Krajským súdom v Košiciach a pred Najvyšším súdom SR. Iné právne prostriedky nápravy ako predmetnú žalobu nemala a to najmä v prípadoch, ak boli pozemky nezákonne vydané na základe dohody iba niektorej dedičke z oprávnených dedičiek neb. B. F..

4. Podaním zo dňa 7.6.2022 (po uplynutí lehoty na odvolanie) žalobkyňa ako doplnok odvolania predložila vybrané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, zápisnice zo súdnych pojednávaní a dokument z archívu mesta Košíc.

5. Žalovaná v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne toto označila za nedôvodné a nespôsobilé ani len ohroziť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia. Žalobkyňa podľa nej len opakuje už niekoľkokrát prednášané tvrdenia, z ktorých väčšina nesúvisí s prejednávanou vecou a na ktoré ani neboli predložené žiadne dôkazy. Trvala na tom, že všetky predmetné nehnuteľnosti nadobudla do vlastníctva, resp. podielového spoluvlastníctva v reštitučných konaniach na základe právoplatných reštitučných rozhodnutí, vydaných príslušnými správnymi orgánmi a nadobudla ich v dobrej viere v správnosť a zákonnosť postupu a rozhodnutí príslušného správneho orgánu a od ich nadobudnutia ich nepretržite a nerušene užíva. Právoplatné reštitučné rozhodnutia neboli žiadnym príslušným správnym ani súdnym orgánom zmenené ani zrušené, pričom právoplatnosť predstavuje vlastnosť právneho aktu, ktorá spôsobuje jeho konečnosť a nezmeniteľnosť. Podaná žaloba tak nebola vhodným procesným nástrojom, nakoľko reštitučné zákony sú voči všeobecnej občianskoprávnej úprave predpismi špeciálnymi, čo je aj v súlade so súdnou praxou.

6. Žalované v 2. a 3. rade sa k odvolaniu nevyjadrili.

7. Krajský súd v Košiciach na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 385 ods. 1 CSP prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP (vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní) a § 379 CSP, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok vrátane výroku o trovách konania potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, lebo z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov je vecne správny .

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené minimálne 5 dní na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach (§ 219 ods. 1, 3 CSP).

9. Žalobkyňa podala odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/ až h/ CSP.

10. Odvolací dôvod podľa § § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený v prípade ak dôjde k vadám konania alebo aj vadám rozhodnutia v dôsledku ktorých súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na

základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl.46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl.48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

11. Pod poučením práva na spravodlivý súdny proces treba vo všeobecnosti rozumieť taký procesný postup súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu Civilným sporovým poriadkom za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe porušenia práva na spravodlivý proces môže dôjsť najmä procesným postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza. Zároveň podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom, môže dôjsť nielen procesným postupom súdu tak ako je to vyššie uvedené, ale aj rozhodnutím samotným a to v prípade, ak rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

12. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, t.j. vadami konania podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP sú iné vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia ,s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP je v súdnej praxi daný vtedy, ak súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, k čomu je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy účastníkmi konania, najmä súd nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a nevykoná ani dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré boli už preukázané iným spôsobom alebo založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Neúplné zistenie skutkového stavu je odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť. Iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v spore spôsobilým odvolacím dôvodom . Zároveň musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

14. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne vyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods 1,2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192,193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

15. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. g/ CSP je v súdnej praxi daný vtedy ,ak strana sporu oprávnene uplatní nové dôkazné prostriedky v súlade s § 366 CSP a z týchto skutočností vyplynie skutkový stav, ktorý je v rozpore so zisteným skutkovým stavom tvoriacim základ napadnutého rozhodnutia, t.j. je zrejmé, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav, ktorý ako základ rozhodnutia neobstojí.

16. Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

17. Z uvedeného je zrejmé, že zákon pripúšťa skutočnosti alebo dôkazy v odvolacom konaní, v ktorom sa napáda rozhodnutie vynesené v prvoinštančnom konaní, iba v obmedzenom rozsahu. Strana sporu zásadne nemôže uplatniť v odvolacom konaní tie dôkazy a skutočnosti, ktoré mohol uplatniť, ale neurobil tak v základnom konaní pred súdom prvej inštancie. Tieto dôkazy a skutočnosti nemôže vziať do úvahy ani odvolací súd. V zmysle citovaných ustanovení právo tzv. novôt v odvolacom konaní je nastavené ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie. Uvedené znamená, že odvolací súd je aj počas odvolacieho konania povinný prihliadať na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, ale len v prípadoch uvedených v § 366 CSP.

18. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

19. Z obsahu spisu nevyplýva, aby postupom súdu prvej inštancie došlo k zásahu do práv žalobkyne a aby bol narušený princíp rovného postavenia, či právo na spravodlivé súdne konanie a to ani pri pripustení prednášania záverečného návrhu zo strany zástupcu žalovanej v 1. rade. Na pojednávaní konanom 14.4.2022 (č.l. 667 a 668 súdneho spisu) zástupcovia žalobkyne a žalovanej v 1. rade o.i. predniesli záverečné reči a na pojednávaní 19.5.2022 bol už len vyhlásený rozsudok.

20. Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, pričom vykonané dôkazy hodnotil podľa ust. § 191 ods. 1, 2 CSP, t.j. každý dôkaz hodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pričom prihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, v hodnotení jednotlivých dôkazov nebol zistený žiaden logický rozpor. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie nezodpovedali vykonaným dôkazom, alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývajú alebo v konaní nevyšli najavo. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP preto nebol naplnený. Súd prvej inštancie v danom prípade skutkové zistenia podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania, preto nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

21. Podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, v ktorých sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami potrebnými pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, vrátane všetkých tvrdení a námietok strán sporu.

22. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

23. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje a dopĺňa nasledovne:

24. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že ňou špecifikované nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Košice-okolie na identifikovaných listoch vlastníctva patria do pozostalosti po B. F., nar. X.X.XXXX a zomr. XX.X.XXXX.

25. Podľa žalobkyne je jednou z neopomenuteľných zákonných dedičiek po B. F., zomr. XX.X.XXXX, pričom významná časť jeho pozostalosti nebola predmetom dedičského konania.

26. Nebolo sporné, že u žalobkyňou označených nehnuteľností v katastri nehnuteľností ako spoluvlastníčky sú vedené žalovaná v 1. rade a (neb.) F. F. (právna predchodkyňa strán sporu).

Žalobkyňa tvrdila, že pokiaľ spoluvlastnícke podiely či vlastníctvo k označeným nehnuteľnostiam nadobudla žalovaná v 1. rade na základe právoplatných reštitučných rozhodnutí, resp. na základe uzatvorených zmlúv o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom, tak rovnako i ona mala byť reštituentkou (a oprávnenou osobou či dedičkou po neskôr zomrelom reštituentovi), avšak žalovaná v 1. rade ju zamlčala a v reštitučných konaniach pred pozemkovým úradom s ňou preto konané nebolo, čím došlo k poškodeniu jej majetkových práv. Táto argumentácia je aj predmetom uplatnených odvolacích námietok smerujúcich proti preskúmanému rozsudku.

27. Nie je teda sporné, že žalobkyňa sa domáhala určenia, že ňou špecifikované podiely k identifikovaným nehnuteľnostiam patria do pozostalosti po B. F., zomr. XX.X.XXXX. Žalobkyňou formulovaný petit je celkom jednoznačný a určitý, netrpíci vadami obsahu. Pred meritórnym rozhodnutím veci samej súd do úplných podrobností nemôže zaujímať stanovisko k hmotnoprávnym podmienkam uplatňovaného nároku. Súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá – ktorá vec patrí do dedičstva po poručiťovi. V konaní o takých žalobách ide potom o posúdenie skutočností, či poručiťel bol v čase smrti vlastníkom tej-ktorej veci. Požadované určenie sa vždy vzťahuje ku dňu smrti poručiťela. Keďže toho času v katastri nehnuteľností sú ako spoluvlastníčky sporných parciel zapísané iné osoby (žalované), ako by podľa názoru žalobkyne mali byť pri ňou predpokladanom priebehu dedičských či reštitučných konaní, boli splnené podmienky procesnej prípustnosti žaloby (§ 137 písm. c/ CSP). Inou otázkou však už je hmotnoprávna opodstatnenosť požadovaného určenia, pre vyhovieť ktorému by musela žalobkyňa bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že podiely k sporným nehnuteľnostiam v čase smrti B. F., t.j. k 21.1.1993 mu vlastnícky patrili a stali sa tak smrťou súčasťou dedičstva po nebohom.

28. U prevažnej väčšiny nehnuteľností (až na ďalej uvedené výnimky) žalobkyňa ani nepredložila doklady (dôkazy) o spôsobe ich nadobudnutia žalovanými a nespochybnila tak správnosť zápisu v katastri nehnuteľností (ktorá sa inak bez ďalšieho predpokladá – ak nie je zákonom aprobovaným spôsobom vyvrátená).

29. Pri časti nehnuteľností z dokladov nachádzajúcich sa v spise je možné identifikovať titul, na základe ktorého žalované sú evidované v katastri nehnuteľností ako vlastníčky. Pri parcele č. XXXX/XX zapísanej na LV č. XXXXX v kat. úz. F. podiel 2/4 Slovenský pozemkový fond (ako správca nehnuteľností vo vlastníctve Slovenskej republiky) pri vyporiadaní reštitučných nárokov tento zmluvou o bezodplatnom prevode vlastníctva z 19.1.2001 prideliť ako náhradný pozemok nadobúdateľke F. F. (viď zmluvu na č.l. 109-112).

30. Nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX, parc. č. XXXX/X v podiele 345/3420 Slovenský pozemkový fond (ako správca nehnuteľností vo vlastníctve Slovenskej republiky) pri vyporiadaní reštitučných nárokov túto zmluvou o bezodplatnom prevode vlastníctva previedol opäť na nadobúdateľku F. F. (viď zmluvu na č.l. 201-203 súdneho spisu).

31. Pri nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXXX a na LV č. XXXX v kat. úz. E., Obvodný pozemkový úrad Košice-okolie dňa 1.10.2010 pod č. 2010/00821-5KR vydal rozhodnutie, ktorým k nim oprávnenej osobe – žalovanej v 1. rade priznal vlastnícke právo (viď rozhodnutie o vlastníctve na č.l. 234-236 súdneho spisu).

32. Vychádzajúc z tvrdení žalobkyne a výsledkov dokazovania (zdokumentovaného v súdnom spise) je správny záver súdu prvej inštancie, že žalobkyňa nepreukázala, aby B. F. v čase smrti, t.j. XX.X.XXXX bol vlastníkom v žalobe špecifikovaných nehnuteľností.

33. Pri týchto aj podľa tvrdení žalobkyne mohli nastať iba dve situácie.

34. U nehnuteľností, ktoré už po smrti B. F. (po XX.X.XXXX) boli rozhodnutiami pozemkového úradu či zmluvami o bezodplatnom prevode vlastníctva podľa zákona č. 229/1991 Zb. vydané oprávneným osobám ako náhradné pozemky platí, že tieto náhradné pozemky v čase smrti B. F. rozhodne neboli v jeho vlastníctve. Pri nehnuteľnostiach vedených na LV č. XXXX K. Q. XXXX v kat. úz. E. rozhodnutím z 1.10.2010 oprávnenej osobe – žalovanej v 1. rade obdobne bolo až v reštitučnom konaní (podľa zákona č. 229/1991 Zb.) priznané vlastnícke právo, ktoré takto nemohlo svedčiť B. F. dňa XX.X.XXXX, keďže by neboli splnené podmienky pre jeho priznanie – navrátenie správnym rozhodnutím v rámci reštitúcie.

35. Pokiaľ žalobkyňa vo všeobecnosti spochybňuje rozhodnutia pozemkových úradov, na základe ktorých žalované mali nadobudnúť vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam žiada sa dodať, že takéto rozhodnutia boli vydané príslušným správny orgánom, majú všetky náležitosti rozhodnutia a ide tak o správne akty. Súd v civilnom sporovom konaní býva viazaný rozhodnutiami správneho orgánu o navrátení vlastníctva k nehnuteľnostiam pokiaľ, že sú povinné vychádzať z ich účinkov, čím musia prihliadať na rozhodnutia a dohody o vydávaní náhradných pozemkov, ktoré realizoval príslušný a kompetentný orgán, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný posúdiť, či oprávnené osoby spĺňajú zákonné predpoklady na vydanie dotknutých nehnuteľností. Ak teda subjekt nadobudne vlastnícke právo k nehnuteľnosti na základe právoplatného správneho rozhodnutia pozemkového úradu, mimo rámca správneho súdnictva nie je súd oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu – vždy však skúma, či ide o správny akt a nie o paakt a či je správny akt vydaný v medziach právomoci príslušného správneho orgánu, ako aj to, či je právoplatný a vykonateľný. U kategórii aktov, ktoré sú vecne vadné platí prezumpcia ich správnosti a kým nie sú stanoveným postupom opravené, zrušené alebo nahradené, sú považované za bezvadné a majúce právne účinky. Nadobudnutie vlastníctva k veci na základe právoplatného rozhodnutia správneho orgánu, ktoré má konštitutívny charakter predstavuje originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Právna istota občanov a zachovanie nevyhnutnej autority štátu vyžaduje, aby právoplatné konštitutívne rozhodnutia súdu či správneho orgánu, na základe ktorých určitá osoba nadobudla vlastníctvo veci bolo nespochybniteľnou právnou skutočnosťou, ktorá s obmedzenými výnimkami, napr. obnovy konania, vylučuje požiadavku tretej – inej osoby zakladajúcej svoje domnelé vlastníctvo na inej (skoršej) právnej skutočnosti.

36. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobkyne za nedôvodné. Dá sa pochopiť motivácia žalobkyne, poukazujúcej na snahu napraviť prípadné pochybenia v pozemkových reštitučných konaniach, kde s ňou nebolo konané ako s právnou nástupkyňou po B. F., avšak zvolený typ žaloby, s petitom žiadajúcim určenie náhradných pozemkov do pozostalosti po B. F. (ktoré tento nikdy nevlastnil), či určenie do nej u pozemkov v čase jeho úmrtia v katastri zapísaných v prospech tretích osôb (a preto podliehajúcich reštitúcii), je aj podľa názoru odvolacieho súdu nevhodný.

37. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP spolu s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní mala žalovaná v 1. rade plný úspech a preto proti neúspešnej žalobkyni jej bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Vo vzťahu žalobkyne a žalovaných v 2. a 3. rade náhrada trov odvolacieho konania žalovaným priznaná nebola, keďže im v ňom trový ani nevznikli.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).